

Workshop 39 15:30-16:30u
Het biologisch landbouwbedrijf als
veilig honk voor insecten

Sander Bernaerts

Karin Albers

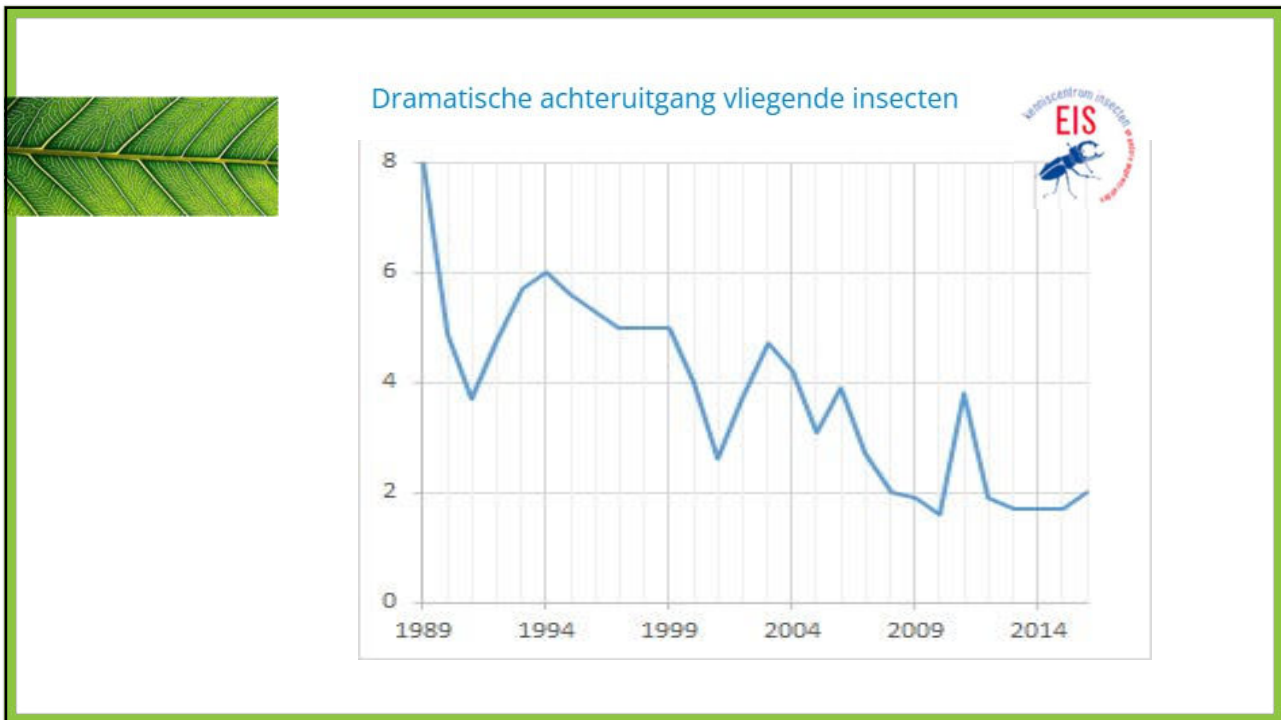
1

Wat doet u al voor insecten?

2

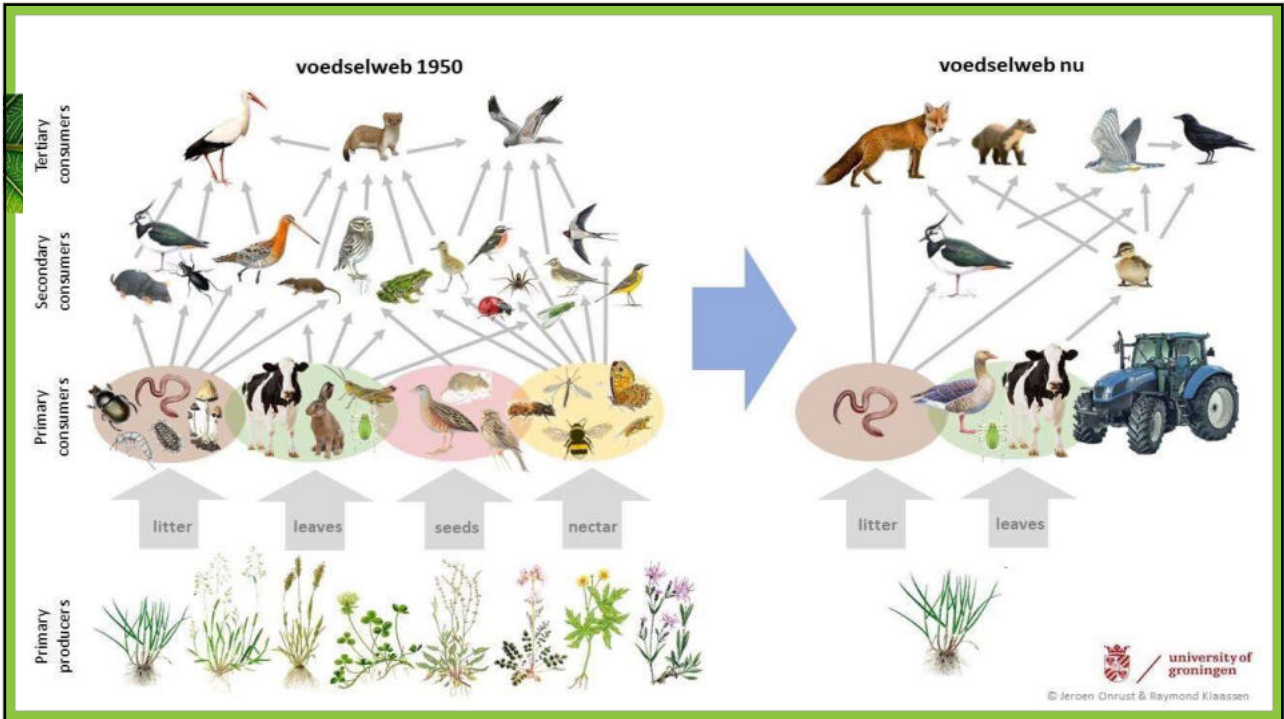

3

Wat ging er mis? VER-thema's

- Vernietiging
- Vermesting
- Verzuring
- Verdroging
- Versnippering
- Verstoring
- Vergiftiging
- Verandering van klimaat

4

5

6

Wilde bijen

Hoeveel soorten wilde bijen zijn er in Nederland?

- a. <50
- b. 100
- c. 200
- d. >300

7

Welke foto is géén wilde bij?

a.

c.

b.

d.

8

Wilde bijen

Hoeveel procent van de soorten komt mogelijk in insectenhotels?

- a. < 10 %
- b. 10 - 20 %
- c. 20 - 50 %
- d. > 50 %

9

10

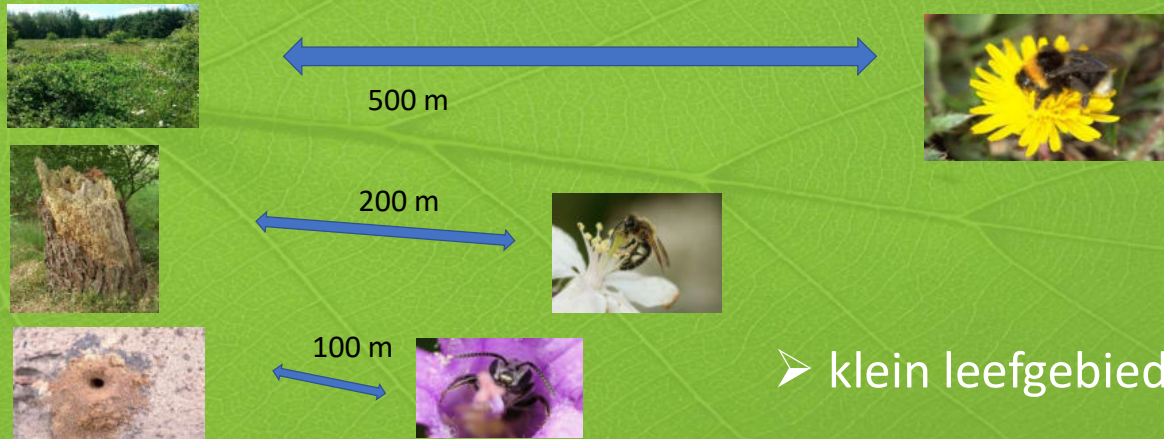

11

12

Wilde bijen in het landschap

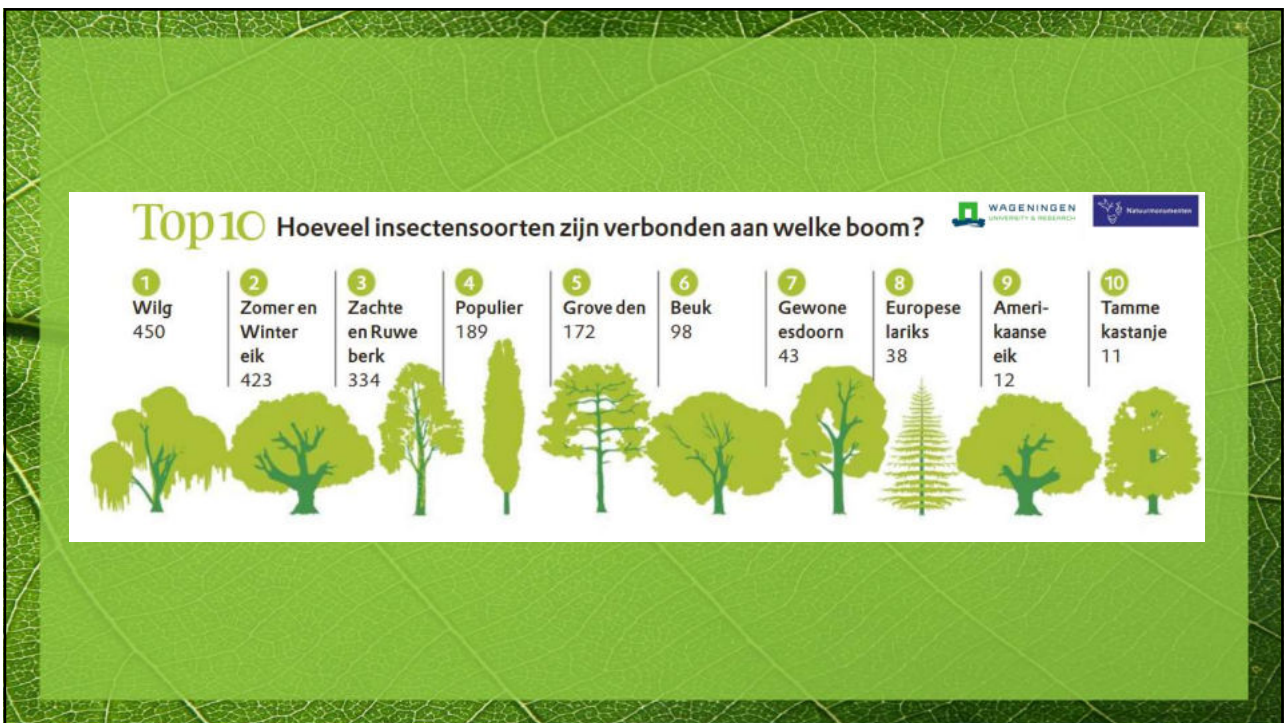
13

14

15

16

17

Veranderend beleid

Doel (GLB): Biodiversiteitsverlies stoppen en ombuigen en in stand houden van habitats en landschappen

Bufferstroken langs waterlopen

Niet productief areaal:

- 4% of 3% in combinatie met vlinderbloemige gewassen
- Vrijstelling voor biologische bedrijven met max 10 ha

18

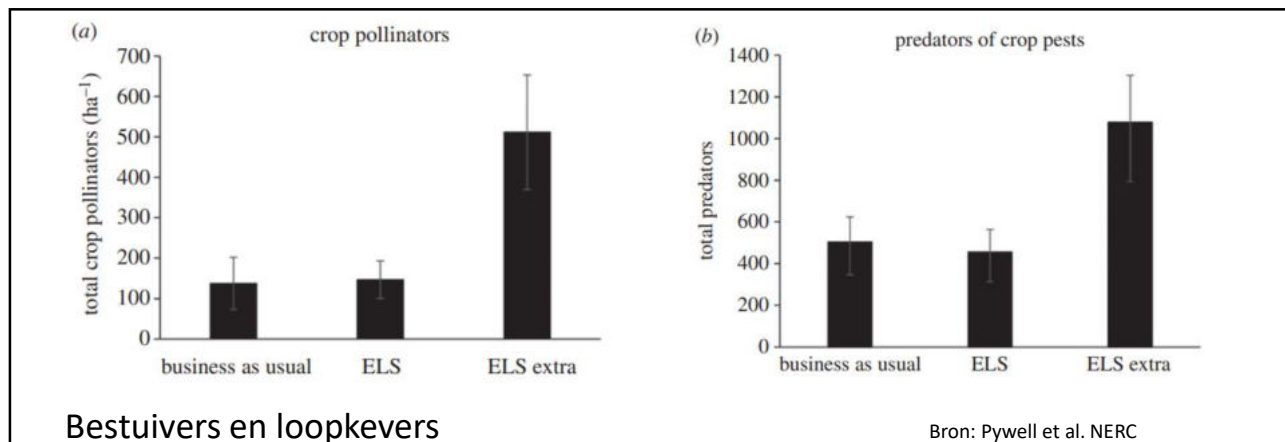
Helpt biodiversiteit?

Onderzoek UK: 900 ha boerderij graan, koolzaad, veldboon

- Business as usual (telen tot de perceelsgrens)
- 3% voor akkerranden en incurante hoeken met gras (ELS)
- 8% ingericht, naast akkerranden, meer diversiteit voor bestuivers, vogels en natuurlijke vijanden (ELSX)

19

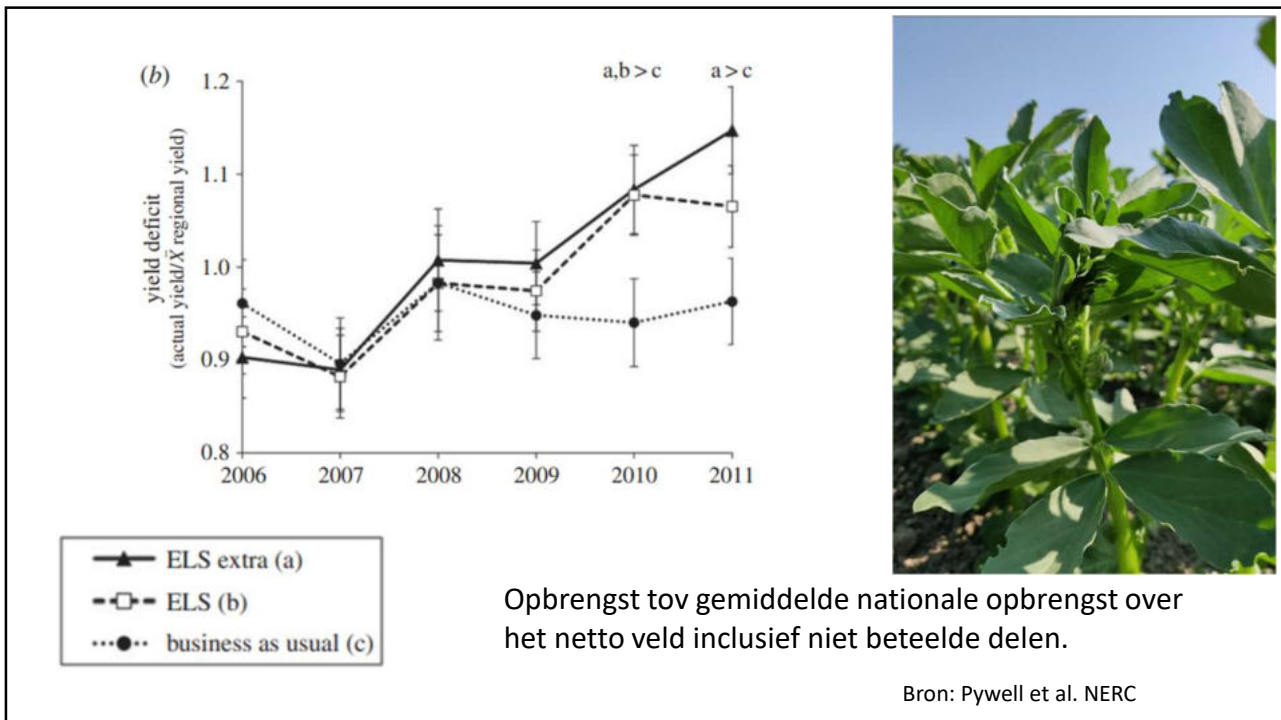

Bestuivers en loopkevers

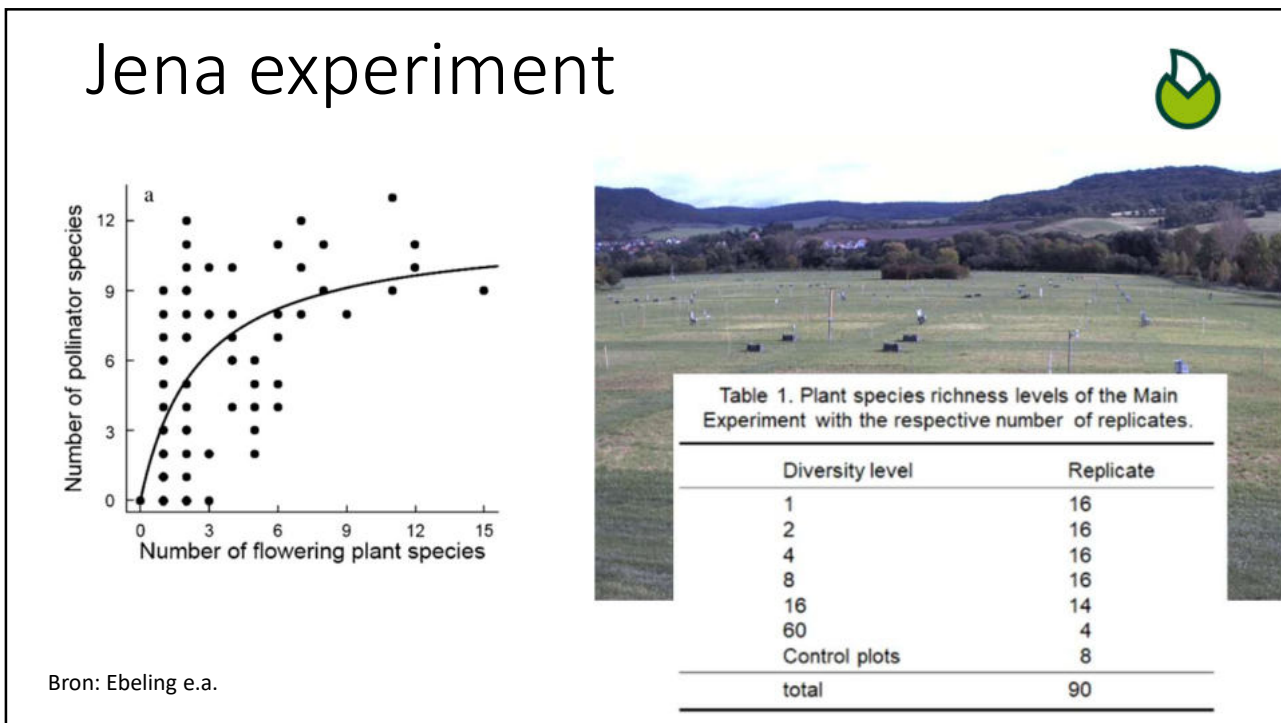
Bron: Pywell et al. NERC

20

21

22

Soortenkeuze

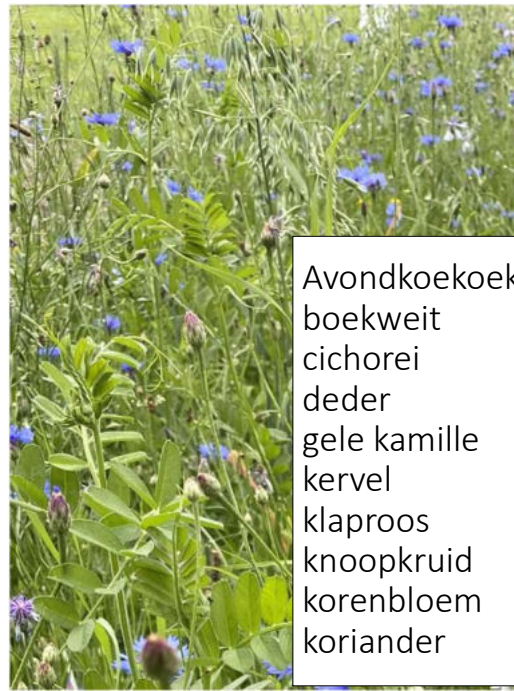
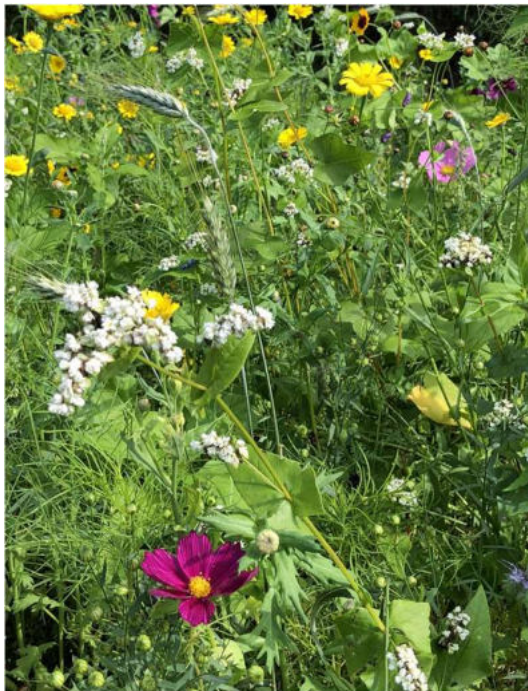
Héél goed voor bestuivers:

duizendblad
 wilde peen
 witte klaver
 paardenbloem
 rolklaver
 koolzaad
 rode klaver
 gewone brunel
 groot streepzaad
 vertakte leeuwentand
 beemdkroon
 knoopkruid
 gele ganzenbloem

Héél goed voor natuurlijke vijanden:

venkel
 hopklaver
 gewone margriet
 karwij
 boekweit
 bernagie
 korenbloem
 klaproos
 echte kamille
 witte en citroengele honingklaver
 veldlathyrus

23

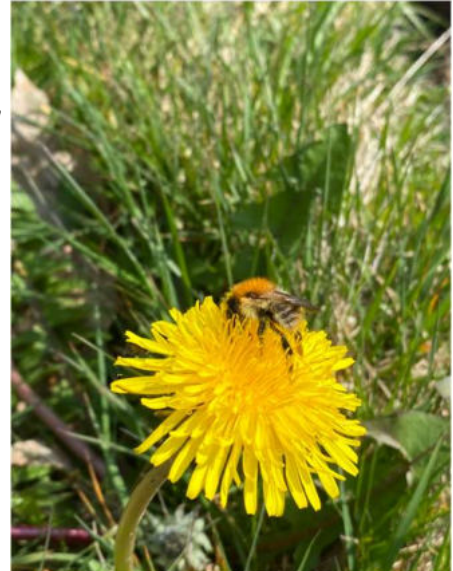
Avondkoekoeksbloem
 boekweit
 cichorei
 deder
 gele kamille
 kervel
 klaproos
 knoopkruid
 korenbloem
 koriander

24

Buzz up your kruidenrijk grasland!

- Maai een (klein) deel niet!
- Voeg (nog meer) nuttige kruiden toe!
- Voeg in de randen meer kruiden toe
- Kijk es naar uw maaietechniek

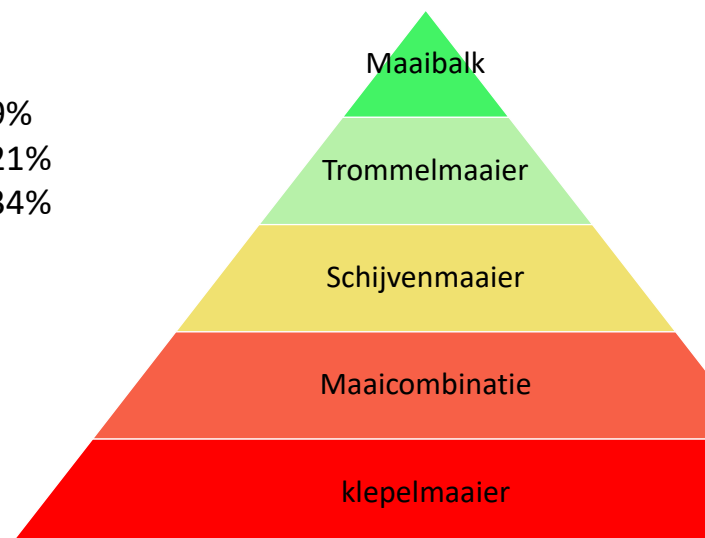

25

Beheer

Duits onderzoek maaietechniek en % doding sprinkhanen

Oscillerend maaien:	9%
Trommelmaaiwerk:	21%
Maaicombinatie (schijven):	34%

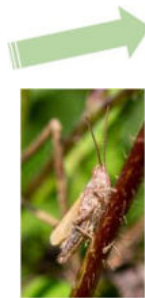
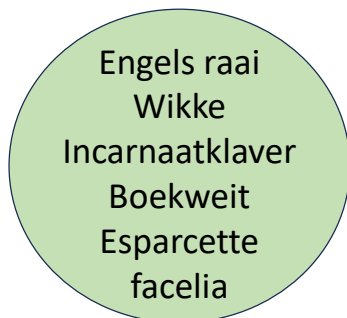

26

Buzz up your Randen, bufferstroken ed.

- Meerjarig als het kan!
- Veel en de juiste soorten!
- Let op het beheer

Glanshaver
veldbeemd, roodzwenk, kamgras,
Rolklover, Rode klaver, duizendblad,
smalle weegbree, witte klaver
pimpernel, ganzenbloem, gewone brunel,
walstro, knoopkruid, margriet, korenbloem
Klaproos, blaasilene, dagkoekoeksbloem,
paardenbloem, slangenkruid,
aardbeiklaver, zomertarwe,
zomerveldboon,
zomerhaver, zomerwikke

27

Brainstorm goede maatregelen

(Ideeën van aanwezigen in de workshop)

- Geen chemische bestrijding
- Goed beheer kruidenrijk gras
- Ontwikkelen van kruidenrijk grasland
- Meer aandacht/ maatwerk voor bijv bestuivers in groenbemestermengsels en gras voor bijv bestuivers
- Gefaseerd maaien/ sinusbeheer
- Aandacht voor de zwarte honingbij
- Behoud of ontwikkeling van landschapselementen
- Goed bodemleven/ geen verdichting
- Open zand

28

Dank voor uw aanwezigheid!

Vragen?

The image features a background of yellow flowers with a ladybug. Two logos are overlaid on the bottom: NEUTKENS Specialist in zaaizaden and Naturio.